SPEKTRUM

Časopis zo života rímskokatolíckej farnosti Víťaz

ročník 12
marec 2011
číslo 3

Rok sv. Ondreja - prví pútnici
Sviatočná sobota na Vyšnom konci

Sviatok v sobotu

Bratia a sestry, máme za sebou tri týždne pôstu, ktoré nás priblížili k sláveniu Veľkej noci. Pre cirkevné spoločenstvo je to obdobie očakávaného stretnutia so svojím Ženíchom vo večnej Veľkej noci. V tomto čase pôstu a prípravy na Veľkú Noc nás navštívil náš arcibiskup Bernard Bober. Bola to pastoračná návšteva z príležitosti Roka sv. Ondreja v našej košickej arcidiecéze, ktorý bol vyhlásený 30. novembra minulého roku. Prítomnosť nášho arcibiskupa v kostole sv. Ondreja na „Vyšnom konci“ urobila z obyčajnej soboty sviatok.

Bol to veľký sviatok, lebo v tomto roku si pripomíname 10. výročie konsekrácie oltára, čiže dokončenia generálnej opravy kostola, ktorá sa začala v jubilejnom roku 2000. Táto oprava sa uskutočnila v čase účinkovania môjho predchodcu Juraja Riška. Sami dobre viete, ako tento kostol vyzeral a v akom bol stave. Bol to zanedbaný chrám, neobývaný, pustý. A teraz? Je to ozdoba celej našej dediny, aj farnosti. Doslova je to klenot, perla. Všetkým Vám sa chcem poďakovať za obetu a námahu, ktorú ste vyložili pri oprave kostola sv. Ondreja. Myslím aj na tých, ktorí už nie sú medzi nami.

Dúfam, že všetci, ktorí do tohto chrámu vstupujete, cítite sa v ňom veľmi dobre. Dúfam, že sa vo farnosti nenájde nikto, okrem malých detí, kto v ňom ešte nebol. Bolo by to neuveriteľné. Je to dedičstvo našich otcov nielen materiálne, ale aj duchovné. Je to svedectvo viery našich predkov, ukázanie na Ježiša: „Hľa, Baránok Boží.“ A vieme, čo urobil sv. Ondrej, keď to počul z úst Jána Krstiteľa. Jednoducho išiel za ním a chcel vedieť, kde Ježiš býva. Dokonca v ten deň zostal u neho.

Nezabudnite svojim deťom ukázať, kde Ježiš býva. Doslova priveďte svoje deti, priateľov do tohto chrámu a vychutnajte si tie hrubé premodlené múry a atmosféru v tomto kostole. Tam môžete počuť nielen z úst sv. Ondreja, ale aj z úst našich predchodcov otázku: „Pane, kde bývaš?“ Chceme to vidieť. Chceme byť s Tebou. S Tebou je nám dobre, alebo s „Tebou nás baví svet.“ Verím, že naši predchodcovia už „bývajú s ním,“ a je im dobre.

Nám, ktorí ešte len nasledujeme kroky nášho Pána, je tento chrám miestom, kde môžeme počuť Božie slovo, ktoré neustále hovorí k nášmu srdcu, sýti našu vieru na ceste, na ktorú sme sa vydali v deň krstu. Je to miesto, kde nachádzame čas pre Boha, aby sme poznali jeho slová, ktoré nepominú. Miesto, kde môžeme s ním vstúpiť do intímneho spoločenstva a počuť slová, ktoré nás otvárajú nádeji na večný život.

Sv. Ondrej, nadšený apoštol pre Ježiša, ktorý si s veľkou láskou prijal kríž, oroduj za nás a vypros nám všetkým vytrvalosť v súženiach, ťažkostiach, aby sme raz vstúpili do domu a videli, kde býva tvoj aj náš Pán Ježiš Kristus.

duchovný otec

meditačná snímka: M. Magda

OBSAH

ÚVODNÍK
Sviatok v sobotu 2
Modlitba 3

KATECHÉZA
Exercície 4
Cirkev univerzálna a partikulárna 6

ROZHOVOR
Dp. Marcel Jurč 8
Všetko o sv. omši 11
Rok s Bohom 12

NÁZORY A SVEDECTVÁ
Bolestný Ježišu 13
Svedectvo z Ukrajiny 14
Sila a milosť požehnania 15

AHOJ DETI!
Druhá šanca 16
Marec, Apríl 17
Duchovnosť a psychológia 18
Trampoty v manželstve 20
Stalo sa, Stane sa, ... 21
Prehľad bohoslužieb 22

SNÍMKY
Titulka: M. Magda
Meditačná: M. Magda
Vnút. zadná: M. Magda
Vonk. zadná: M. Magda

SPEKTRUM
Vydáva:
Rímskokatolícky farský úrad
vo Víťaze pre vnútornú potrebu
Za vydanie zodpovedá:
Mgr. Oliver Székely s kolektívom redakcie
Jazyková úprava: Mgr. Anna Blizmanová
Grafika: Martin Magda
Kontakty: Tel.: 051/791 62 35; 791 61 16
www.vitaz.rimkat.sk
e-maily: **vitaz@rimkat.sk**,
spektrum@rimkat.sk
číslo účtu: **20298748/6500**
názov účtu: rímskokatolícka cirkev
farnosť Víťaz
Redakcia si vyhradzuje právo úpravy textov.

ilustračná snímka: Martin Magda

Modlitba za pokoj Matky Božej v Medžugorí

Bože náš, Otče náš, veríme, že nás zachrániš pred zatratením. Prosíme, zachráň Zem, na ktorú si poslal svojho jediného Syna, nášho Pána Ježiša Krista. Si naša nádej! Bože Otče všemohúci, pohliadni na hriešnikov ako na zblúdilých synov a dcéry. Si naša nádej, večná Láska. Zmiluj sa prosíme vrúcne, lebo nevidíme žiadne iné východisko zo zmätku nášho času, z nebezpečenstva, ktoré ohrozuje našu planétu a celé ľudstvo. Pomôž láskavou všemohúcnosťou. Otvor svoju milujúcu náruč a zažeň tieň Satanov. Amen.

Bože, buď milosrdný k neveriacim tohto storočia. Bože, zmiluj sa nad vodcami tohto storočia. Osvieť svojím Duchom ich myslenie. Bože, zmiluj sa nad maličkými, ktorí za nič nemôžu a ktorí prišli do sveta lži a klamu. Svojou pravdou im zasvieť do duše. Amen.

Sláva Otcu i Synu i Duchu Svätému...

EXERCÍCIE (XXVI. časť)

Aj keď si Pán autora týchto exercícií povolal k sebe, chceme dokončiť túto katechézu, ktorá určite slúži ako vodítko nášho duchovného života.

Opravdivosť života

Poznáme odstrašujúce príklady, ako si ľudia vedia znehodnotiť život, a bojíme sa, aby sme aj my neznehodnotili svoj život. Náboženstvo považujeme za hlavnú oporu, pretože cez vzťah k Bohu si chceme nadobudnúť správny vzťah k sebe, k ľuďom, k svetu a k celému životu. Čo sa však stane, ak si pokrivíme ešte aj svoj vzťah k Bohu? Čo nám potom zostane?

Je možné pokriviť aj svoj vzťah k Bohu? Je to možné? Nevideli sme ešte ľudí, ktorí si hovorili veriaci a pritom odstrašovali každého, ktorý sa s nimi stretol? Ježiš hovorí o takýchto pokrivených ľuďoch a o takomto pokrivenom vzťahu k Bohu v podobenstve o farizejovi a mýtnikovi. Ježiš útočil na farizejov zo všetkých ľudí najviac. Vo farizejoch videl najväčšie nebezpečenstvo náboženského života. Slovo farizej má aj v našom slovníku dodnes hanlivý význam.

Čo hovorí Ježiš v tomto podobenstve? Nie každý postoj voči Bohu je správny. Nie každá nábožnosť je správna a prijateľná u Boha. Nie každá modlitba je naozaj modlitbou. Sú modlitby, ktoré nás nepribližujú ani k Bohu, ani k ľuďom, ani nám samým. Sú modlitby, ktoré nie sú nijakým duchovným činom a nijakou duchovnou udalosťou v živote. Sú modlitby, pri ktorých sa v skutočnosti nič nedeje a ktoré Boh neprijíma. Jestvuje modlitba naskrz neúčinná.

Neužitočná a márna, bezcenná a takmer ničomná. Jestvuje modlitba, ktorá vôbec nie je modlitbou.

Toto je prvá vec, o ktorej nám hovorí Ježiš v podobenstve o farizejovi a mýtnikovi. Takzvaná modlitba farizeja nie je rozhovorom s Bohom, nie je vôbec určená pre Boha. V tejto modlitbe farizej uisťuje sám seba, presadzuje sa vo svojich vlastných očiach a chváli sám seba. Táto modlitba nie je nijakým prejavom úcty voči Bohu: „Ďakujem Ti, Bože, že nie som ako ostatní!“ To nie je ozajstná vďaka. Tu je Boh zapletený len formálne do samochvály: „postievam sa, dávam desiatky,...“ Tu sa farizej utvrdzuje v pýche najhoršieho druhu a vyvyšuje sa nad ostatných ľudí. Tým sa stáva rovno neznesiteľným. Takéto vyvyšovanie a vyratúvanie vlastných zásluh si vôbec nezaslúži názov modlitby.

Ozajstná modlitba je predovšetkým úctivý a vďačný postoj pred Bohom, je to rozhovor s ním. Farizejova reč je rozhovor so sebou samým: ja, ja, ja. Farizej hovorí viac sebe a sám pre seba, než pred Bohom k Bohu.

Modlitba nás má sústreďovať, prehlbovať, má nás robiť vnútornejšími, citlivejšími pre tajomstvo, pokornými a vďačnými pred Bohom a dobrotivejšími voči ľuďom. Pri každej modlitbe sa máme trochu meniť k lepšiemu, pred Božou tvárou sa máme stávať viac ľuďmi. Keď sa človek pri modlitbe vôbec nemení k lepšiemu, keď necíti väčšiu zodpovednosť za svoj život, keď sa nebojí svojich nedostatkov a slabostí, keď nič nepotrebuje - vtedy ani Boh ho nemôže meniť a nemá mu čo dať. Takáto modlitba je nedbanlivý rozhovor. Je to buď bezmyšlienkovité opakovanie slov, alebo rovno chvastanie sa. Nepreniká k Bohu.

Z obrazu farizeja vidno, že Ježiš nepovažoval modlitbu a nábožnosť za čosi samozrejmé. Naša nábožnosť a jej prejavy nemusia byť vždy v poriadku. Nábožnosť je úloha, a veriaci človek sa má skúmať, či ju dobre plní. Aký zmysel by malo opakovať modlitby, ktoré Boh neprijíma, alebo ktoré sa mu rovno protivia?

Na základe Ježišových slov by sme sa mali obávať, aby sa Boh pre zlú modlitbu od nás skôr neodvrátil. Je takmer otrasné myslieť na to, že človek môže ešte i modlitbou urážať Boha a byť ešte prázdnejší ako predtým.

Možno sa nám po tomto všetkom zdá, že už nevieme nič. Máme sa všetkého len báť? Máme sa báť ešte aj modliť sa? Je modlitba niečo také zložité, že nám môže naháňať len strach? Vôbec nie! Ježiš zahŕňa dobrú modlitbu akoby do jedného slova: úprimnosť! A to je čosi v podstate veľmi jednoduché. Podobenstvo nám naznačuje na postave mýtnika, že z úprimnosti pred Bohom vyrastá jednoduchá a hlboká modlitba, pre ktorú nás Boh má rád, ide nám v ústrety a obohacuje nás svojimi darmi.

Aké znaky má mať takáto úprimná modlitba? To nám hovorí Ježiš jednoduchými slovami o mýtnikovi. Ak sa chceme dobre

modliť, buďme úprimní. Nestavajme sa pred Boha do umelej pózy. Zaoberajme sa svojimi potrebami, nevyvyšujeme sa nad druhých a nevyratúvajme ich chyby. Nevnucujme sa Bohu vyratávaním svojich zásluh. Neďakujme Bohu len preto, aby sme sa pred ním vynášali, lež aby sme uznávali jeho dobrotivosť voči nám. Môžeme ďakovať zo to, čo sa nám podarilo, môžeme ďakovať za svoje dobré vlastnosti, ale nie pokrytecky, že nie sme ako iní... Modlitba má byť realistická, ale pokorná. Aké úbohé sú však niekedy naše modlitby, aké malicherné sú niekedy naše prejavy nábožnosti. V modlitbe rečníme. O koľko úprimnejšie by bolo niekedy len sklopiť zrak pred Bohom.

Podobenstvo hovorí aj o vonkajšom postoji pri modlitbe. Celý človek sa má modliť - dušou i telom. Nie je ľahostajné, čo robíme pri modlitbe s rukami, ako stojíme, čo robíme s očami. Kto sa modlí s vypnutou hruďou a sebavedome, kto sa modlí v nedbanlivom postoji, už prezrádza, aká je jeho modlitba. Nik nám nepredpisuje, ako máme mať pri modlitbe ruky a ako máme držať telo. Úprimnosť a pokora nám to majú spontánne vnuknúť.

Ježiš hovorí v podobenstve čosi aj o tejto vonkajšej stránke dobrej modlitby. Farizej a mýtnik šli do chrámu. Ísť do chrámu malo a má svoj význam, a to aj mimo bohoslužby. Obaja v chráme stáli. Modlitba v úctivom postoji je dôstojná. Nemusíme si vždy kľakať, ani sa skláňať k zemi. Dnešná liturgia svätej omše nás to znova učí. Stáť pri modlitbe je čosi dôstojné. Nesmie to však byť netrpezlivé a bezduché postavenie, alebo postoj tých, ktorí si za svet

ilustračná snímka: Martin Magda

nekľaknú, pretože sa hanbia. Kto sa hanbí pokľaknúť pred oltárom, ten asi nebude vedieť ani úctivo stáť pred ním.

Mýtnik stál „zďaleka". To bolo dobré, lebo to bolo úprimné a pokorné. Zato by si ho však neprávom brali za patróna tí, ktorí znášajú len mierne dávkovanú nábožnosť a držia sa ďaleko od oltára z iných pohnútok, než je pokora. Tak ako môže byť neúprimné tlačiť sa vždy na prvé miesto, tak môže byť neúprimné stáť vždy obozretne zďaleka. Všetko závisí od zmýšľania srdca. Mýtnik bol milý Bohu svojou úprimnosťou, ktorú vyjadroval svojím osobným spôsobom.

Mýtnik odišiel z chrámu ospravedlnený, farizej nie. To je Ježišov rozsudok nad nimi. Kto je spravodlivý? Podľa Svätého písma ten, kto žije správne pred Bohom vo vďačnosti a pokore, kto prijíma Božiu vôľu, kto s Bohom v živote ráta, pretože ho má rád.

Farizej mal rád predovšetkým seba. Chýbala mu ozajstná vďačnosť a pokora. Nežil správne pred Bohom. A keďže jeho modlitba bola sebecká, neodišiel ospravedlnený. Neobstál pred pohľadom Božím ani v modlitbe. Mýtnik obstál.

Ježiš požaduje od svojich učeníkov väčšiu spravodlivosť, než je spravodlivosť farizejov. Žiada nielen vonkajšie plnenie povinností, lež plnenie v láske a pokore pred Bohom. Ježiš žiadal vďačnosť, pokoru, zmierlivosť, odpúšťanie, lásku k biednym, opravdivosť srdca. Je to nad ľudské sily? Áno, ale nie je to nad možnosti Božie. Nie sme sami - „všetko môžeme v tom, ktorý nás posilňuje".

Mýtnik sa vrátil ospravedlnený takmer bez svojej zásluhy. Bol však pokorný a úprimný. Tým dal najavo, že je v núdzi. Že potrebuje a prosí o pomoc a že mu môže pomôcť len Boh. V Božích očiach sa nestaneme spravodlivými nijakými výkonmi a samochválami, ani charitatívnou činnosťou, ani apoštolátom, ak nám bude chýbať pokora a úprimnosť. Byť ospravedlnený predpokladá uznávať svoju núdzu, prosiť o pomoc a otvoriť sa Bohu v úprimnej pokore, aby nás naplnil svojou svätosťou a aby prebýval v nás.

+ Ladislav Franc

Cirkev univerzálna a partikulárna

Cirkev je tajomné telo Kristovo (2. časť)

V liste Efezanom čítame: „Všetko mu položil pod nohy a jeho ustanovil nad všetkým za hlavu Cirkvi, ktorá je jeho telom, plnosťou toho, ktorý napĺňa všetko vo všetkom“ (1,22-23). Telo Kristovo sa skladá zo všetkých veriacich od Zoslania Ducha Svätého. Rozprávanie o Turícach v knihe Skutkov apoštolov, (porov. Sk 2,1-11) prezentuje „novú éru“ Božieho diela, zahájeného zmŕtvychvstaním Krista, diela, ktoré za sebou strháva človeka, dejiny i kozmos. Z Božieho Syna usmrteného, vzkrieseného a vracajúceho sa k Otcovi teraz na ľudstvo s nevýslovnou energiou zostupuje božský dych, Duch Svätý.

Čo spôsobuje toto nové a mocné sebazdieľanie Boha? Tam, kde sú roztržky a odcudzenia, vytvára jednotu a porozumenie. Začína sa proces opätovného zjednotenia častí rozdelenej a rozptýlenej ľudskej rodiny; osoby, často redukované len na indivíduá, ktoré medzi sebou súťažia alebo vytvárajú konflikty, dosiahnutím Ducha Kristovho sa otvárajú skúsenosti spoločenstva, ktoré ich môže spojiť až do tej miery, že z nich utvára nový organizmus, nový subjekt: Cirkev. Toto je účinok Božieho diela: jednota. Jednota je preto poznávacím znamením, „vizitkou“ Cirkvi v priebehu jej univerzálnych dejín.

Už od počiatku dňa Turíc hovorí všetkými jazykmi. Univerzálna Cirkev predchádza miestnym cirkvám, ktoré sa jej musia vždycky prispôsobovať podľa kritérií jednoty a univerzality. Cirkev nikdy nezostáva väzenkyňou politických, rasových a kultúrnych hraníc; nemožno ju zamieňať so štátom a ani s federáciami štátov, pretože jej jednota je iného druhu; usiluje sa o prekročenie všetkých ľudských hraníc.

Odtiaľto vychádza pre kresťanský život praktické kritérium rozlišovania: pokiaľ sa jedna osoba či spoločenstvo uzavrie vo vlastnom spôsobe myslenia a jednania, je to príznak toho, že sa vzdialila od Ducha Svätého.

Cesta kresťanov a miestnych cirkví sa musí neustále konfrontovať s jedinou a Katolíckou cirkvou a harmonizovať s ňou. A tak každý diecézny biskup je povinný predložiť stav svojej diecézy najvyššiemu veľkňazovi, čiže vykonať návštevu Ríma zvanú ad limina apostolorum, spojenú s návštevou pri hroboch apoštolov. Návštevy ad limina apostolorum majú svoje biblické a teologické zdôvodnenie. Už sv. Pavol si pokladal za povinnosť navštíviť sv. Petra, prvého pápeža, aby vo svojom apoštolskom účinkovaní konal v jednote so zástupcom Ježiša Krista.

V Liste Galaťanom píše: „Po troch rokoch som šiel do Jeruzalema, aby som videl Kéfasa, a zostal som uňho pätnásť dní... Potom po štrnástich rokoch som znova šiel do Jeruzalema a predložil som evanjelium, ktoré hlásam medzi pohanmi; či nebežím alebo či som nebežal nadarmo!“ (1, 18; 2, 1-2). Rozprávanie

Skutkov apoštolov nám podáva tiež iný, veľmi konkrétny bod. Univerzalita Cirkvi je vyjadrená zoznamom národov podľa starobylej tradície: „My, Parti, Médi, Elamčania,...“ Tu možno pozorovať, že svätý Lukáš prekračuje číslo 12, ktoré už vyjadruje univerzalitu. Pozerá za horizont Ázie a severozápadnej Afriky a dopĺňuje ďalšie tri prvky: „Rimania“ to znamená západný svet, „Židia a prozeliti“, čím nanovo chápe jednotu medzi Izraelom a svetom a nakoniec „Kréťania a Arabi“, ktorí predstavovali západ a východ, ostrovy a pevninu. Toto otvorenie horizontov potvrdzuje naďalej novosť Krista v dimenzii ľudského priestoru v dejinách národov: Duch svätý priťahuje ľudí a národy a ich prostredníctvom prekonáva múry a bariéry.

Na Turíce sa Duch Svätý ukazuje ako oheň. Jeho plameň zostúpil na zhromaždených učeníkov, zapálil sa v nich a daroval im novú zanietenosť Božiu. Tak sa uskutočňuje to, čo predpovedal Pán Ježiš: „Oheň som prišiel vrhnúť na zem a čo iné chcem, len aby už vzplanul!“ (Lk 12,49) Apoštoli spolu s veriacimi rôznych spoločenstiev niesli tento božský plameň až na „koniec zeme“.

ilustračná snímka: Martin Magda

Otvorili tak ľudstvu cestu, žiarivú cestu. Spolupracovali tak s Bohom, ktorý svojím ohňom chce obnoviť tvár zeme. Tento oheň je celkom odlišný od tých, ktoré sú spôsobené vojnami a bombami! Ako je odlišné Kristovo vzplanutie šírené Cirkvou v porovnaní s požiarmi, ktoré spôsobili diktátori všetkých čias, vrátane minulého storočia, ktoré za sebou nechávajú spálenú zem! Plameň Boží, plameň Ducha Svätého je rovnaký ako oheň kríka, ktorý vzplanul ale nezhorel (porov. Ex 3,2). Je to plameň, ktorý horí, ale neničí.

Telo Kristovo zahrňuje dva aspekty:

1. Univerzálna Cirkev je cirkev, ktorú tvoria všetci, ktorí majú osobný vzťah s Ježišom Kristom a sú pokrstení v Katolíckej cirkvi. V 1. Liste Korinťanom čítame: „Veď my všetci, či Židia alebo Gréci, či otroci alebo slobodní, boli sme v jednom Duchu pokrstení v jedno telo. A všetci sme boli napojení jedným Duchom. Telo nie je jeden úd, ale mnoho údov“ (12, 13-14). A tak môžeme povedať, že všetci tí, čo veria v Krista, sú časťou tela Kristovho. Katolícka cirkev uznáva za svoju hlavu rímskeho pápeža. Slovo katolícka v jej názve znamená všeobecná (v zmysle celá, úplná). Často sa nedopatrením alebo z nevedomosti vzájomne zamieňajú pojmy katolícka cirkev a rímskokatolícka cirkev. Pre správne pochopenie týchto pojmov si treba uvedomiť, že termíny katolícka cirkev a rímskokatolícka (latinská) cirkev nie sú synonymá. Katolícka cirkev nie je iba cirkvou latinskou, ale patria do nej aj východné katolícke cirkvi, ktorých je spolu 21 (napr. na Slovensku máme gréckokatolícku cirkev).

2. Partikulárne cirkvi sú plne katolícke prostredníctvom spoločenstva s jednou z nich: s rímskou cirkvou, ktorá „predsedá v láske“ (KKC 834). „Len jeden je váš učiteľ (Kristus) a vy všetci ste bratia. Ani otcom nevolajte nikoho na zemi, lebo len jeden je váš otec, ten nebeský.“ Tieto dve vety z evanjelia podľa Matúša (23,8-9) obsahujú už samy o sebe štrukturálnu reformu – program pre cirkev, v ktorej jestvuje „Svätý Otec“, chápaný ako zástupca Krista a Boha samého, ktorý má vo všetkých otázkach posledné slovo, ktorý rozhoduje, či už sám alebo kolegiálne s biskupmi celej Cirkvi.

Pochválený buď Ježiš Kristus!

Dp. Michal Jenča, čestný kanonik

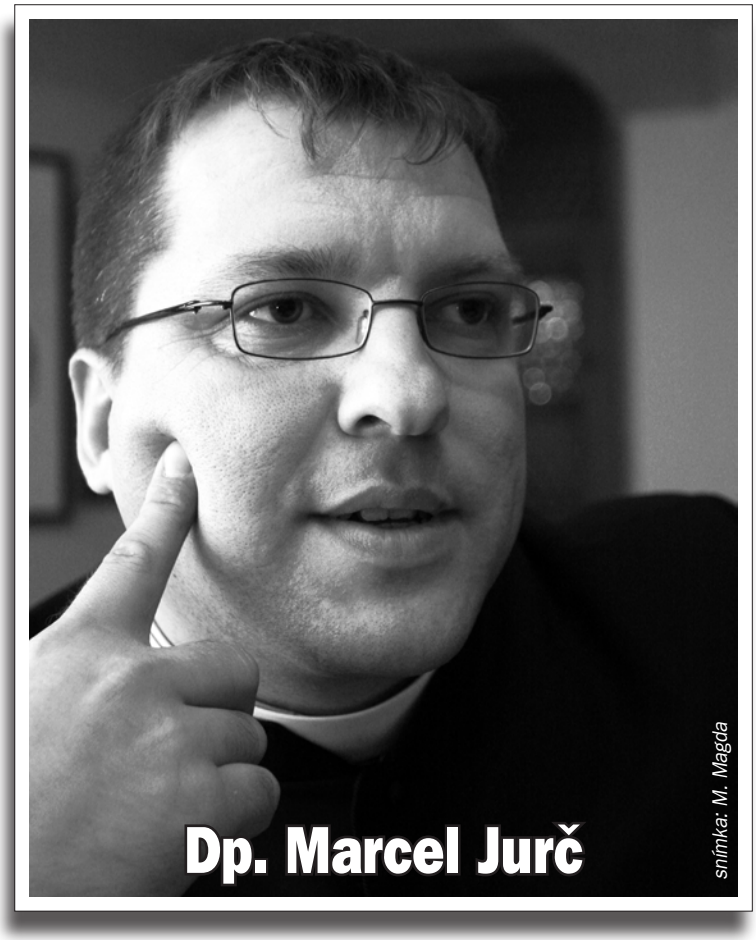

V prvú pôstnu nedeľu 13. marca v Roku sv. Ondreja priviedol prvých pútnikov do nášho historického kostola. Kaplán z farnosti Prešov-Solivar, Marcel Jurč. Po korunke Božieho milosrdenstva a duchovnej obnove Lectio divina s poklonou pred vyloženou Sviatosťou oltárnou a po krížovej ceste sme si sadli v obyvačke na fare a vznikol tento rozhovor:

Na začiatok sa nám predstavte.

Volám sa Marcel Jurč, som kaplánom na Solivare v Prešove štvrtý rok.

Odkiaľ pochádzate, koľko vás bolo súrodencov?

Som rodák z Hrabovca pri Bardejove. Keď sa vyberiete po toplianskej doline na Giraltovce, je to dedinka vzdialená asi 10 km. Má asi 420 ľudí, farský kostol. Farnosť je zasvätená svätému Jozefovi, robotníkovi. Je tam jedna viera, ale nájdu sa výnimky - sú tam aj evanjelici, alebo pravoslávni.

Bolo nás 6 detí. Jeden brat tragicky zahynul, takže ja som teraz prostredný, najstaršia je sestra, aj najmladšia je sestra. Jedna to začala a ďalšia to ukončuje, no a chlapci sme boli štyria.

Kedy ste začali pociťovať túžbu po kňazskom povolaní?

Ja som vstúpil do seminára neskôr ako 23-ročný. Keď som ukončil základnú školu, potom strednú školu, bol som na vojenčine. Najprv som sa bránil tomu, keď mi hovorili: „Marcel, ty miništruješ, vieš s knihami narábať, ty by si mohol byť kňazom.“ Ja som hovoril, že asi nie. Keď som prišiel z vojenčiny, zamýšľal som sa nad svojím životom. Spoznal som partiu mladých ľudí, z ktorých teraz sú mnohí kňazmi, s ktorými sme každoročne chodili na výlety. V lete sme prežili taký týždeň a potom aj s ich duchovnom pomocou som rozmýšľal nad tým, čo keď toto je moja cesta, ktorej sa tak bránim. A po troch rokoch vojenčiny som ako 23-ročný nastupoval do seminára. To bolo také obdobie rozhodovania, keď som povedal, dobre. A obdobie otázok, keď som sa ich pýtal, ako sa rozhodnúť, viedli ma, aby som prišiel na to sám. Boh dáva úplnú slobodu. Vyber si, čo chceš, či chceš žiť v manželstve, alebo či chceš žiť ako kňaz v zasvätenom živote tak, aby si bol šťastný.

Nastúpil som do seminára. Mali sme aj ročnú prax - pastoračný ročník. Prežil som na Sibíri v Jakutsku 9 mesiacov. Potom som vrátil naspäť a pokračoval som ďalej v štúdiách. Ako 30-ročný som bol vysvätený a teraz som už štvrtý rok kňazom.

Kde všade ste pôsobili?

Nastúpil som ako novokňaz do Drienova. Po týždni prišlo rozhodnutie z arcibiskupského úradu, že v Solivare potrebujú pomoc, potrebujú kaplána. Tak som sa po týždni presunul na Solivar. A odvtedy už

štvrtý rok som tam s pánom kanonikom Šechným.

Skôr ako prejdeme na iné témy, chcel by som sa opýtať, kto bol otcom myšlienky putovať v roku svätého Ondreja?

No najstarší je najmúdrejší. Rozmýšľali sme nad pôstnymi kázňami, koho pozveme, ako to zrežírujeme a pán kanonik povedal: „Viete čo by bolo dobré? Prežívame rok svätého Ondreja, čo tak ponavštevovať kostoly, ktoré sú v našej arcidiecéze zasvätené svätému Ondrejovi, apoštolovi, patrónovi našej arcidiecézy?“ On teda dal tú prvú myšlienku, hneď aj vypísal kostoly, ktoré sú mu zasvätené a urobili sme takú schému.

Ako vieme zo Svätého písma, svätý Ondrej, apoštol bol prvý, ktorého Ježiš zavolal menom za svojho učeníka. Prijal ako prvý pozvanie od Ježiša. Byť prvým niekedy nie je v živote ľahké a určite to nebolo ľahké ani pre Ondreja. Myslíte si, že mal z toho titulu väčšiu úctu u ostatných učeníkov, alebo to mal ešte ťažšie, lebo musel byť stále vpredu? To samotné byť v niečom prvý je predsa veľmi zaväzujúce aj v náväznosti na svätého Ondreja.

Byť prvý sú nádherné slová, na ktoré nás Pán Ježiš upozornil v evanjeliu, že „prví budú poslednými a poslední prvými“ a to nás nabáda k tomu, že prvý v každom prípade v našom vzťahu je Boh. My sme tí ďalší, ktorí ideme za ním, nasledujeme ich príklad a nasledujeme jeho učenie, alebo to, čo nám ponúka vo všeobecnosti. A svätý Ondrej bol oslovený ako prvý, pretože on urobil úžasnú službu aj bez svojho brata, keď u Jána oznamuje svojmu bratovi Petrovi: „Našli sme toho, koho hľadáme, poď a uvidíš.“ A vlastne privádza Šimona. Myslím, že toto je také odovzdanie sa a nasledovanie Pána Ježiša. To prvenstvo v jeho ponímaní, ako to on odovzdal svojim najbližším znamená, že prví sú tí, ktorí slúžia. Takže aj to prvenstvo určite dokazal svojím životom, keď ho spoznal. **Aj v bežnom živote je to tak, že prvý je ten, ktorý sa odváži a urobí prvý krok, potom tí, čo idú za ním, to majú ľahšie. Ale ten prvý má aj veľkú zodpovednosť, aby tí, ktorí pôjdu za ním, išli správne, aby nezblúdili.**

Áno, je to tak. Nosím v sebe jednu nádhernú myšlienku z prednášky Juraja Juricu, ktorý u nás pred rokom mal pre mladých a birmovancov prednášku na tému Cirkev. Nádherne vykreslil charaktery učeníkov, alebo apoštolov, ako by to mohlo v dnešnej dobe vyzerať, keby sme robili konkurz. Ten príbeh opisoval tak, že Peter je taký a taký, má svoje chyby a podobne aj Ondrej a ďalší, takže veľmi neodporúčam, aby ste im dali zodpovedné miesta. Ale je tu jedna osoba, na ktorú sa môžete spoľahnúť, je to Judáš Iškariotsky. Firma bola podpísaná s prianím všetkého dobrého do budúcna, môžete sa na nás obrátiť.

„Viete čo, by bolo dobré? Prežívame rok svätého Ondreja, čo tak ponavštevovať kostoly, ktoré sú v našej arcidiecéze zasvätené svätému Ondrejovi, apoštolovi, patrónovi našej arcidiecézy?“

Je to úžasné, pretože si uvedomujeme, že Boh pracuje s tým, čo má a urobí to, čo chce z toho mať. Na učeníkoch, ktorí zostali verní Ježišovi, je vidno, že si uvedomovali zároveň akí sú, spoznávali sa pri Ježišovi a zároveň spoznávali, že Ježiš ich dokáže premeniť. To je sloboda, keď si človek uvedomuje svoje chyby, ale Ježiš prijíma aj takéto veci, prijíma ho takého, aký je, aby z neho urobil takého, akého ho chce mať. A to je fajn, je to veľmi pekné.

Dnes sme začali prvou pôstnou nedeľou obdobie pôstu. Otec Oliver nám vo svojom príhovore položil otázku, či sme ešte schopní a ochotní sa postiť, prijať svoje obrátenie? Ako to vnímate vy , kňazi. Čo musíte urobiť preto, aby ste nás cez pôst nasmerovali na správnu cestu a „prinútili“ nás zamyslieť sa nad našimi životmi, ale najmä chcieť z neho odstrániť zlo?

Aj v dnešnú nedeľu som vychádzal z evanjelia, ktoré sme čítali pred týždňom, keď Pán Ježiš nádherne ukazuje, kto je múdry a kto je nemúdry. Hovorí, že každý príbeh má taký trojitý poriadok. Prvá časť v každom príbehu nám hovorí o tom, na akom základe tie domy stavali - jeden staval na piesku, druhý na skale. Druhá časť hovorí o tom, čo nasledovalo, to znamená, že prichádza búrka a víchrica. A tretia časť hovorí o tom, ako to skončilo.

Aj pred týždňom aj dnes som povzbudzoval - keď ste dnes prišli na toto miesto, ste múdri a sám pre seba som nazval tento úryvok - urob si test múdrosti. Keby sa ma ľudia pýtali: Pán kaplán, stačí, že sme tu dnes na tomto mieste k tomu, že sme kresťania? Hovorím, nie, nestačí to, ale je to dobrý začiatok. Pretože, keď prídem k zubárovi a otvorím pred ním ústa, nemusím mať žiaden komentár. Keď sa do nich pozrie, vie, čo má urobiť. Keď prídem k Ježišovi, darujem mu čas zo svoj-

ho dňa a otvorím mu svoje srdce, nemusím mať veľa slov, on vie, čo má urobiť. Preto hovorím, že toto je začiatok, že sú múdri, že sú na tomto mieste. Keď sme sa dnes stretli o 10:00 h a skončili sme o 11:00 h, máme pred sebou ešte niekoľko hodín do skončenia tohto dňa, prežime ich múdro. Podľa Matúša múdro znamená, že múdry človek je ten, kto sa nechá viesť Božím slovom, kto žije podľa evanjelia. A dnes sme nádherne videli pri pokúšaní Ježiša na púšti ako symbol s izraelským národom, keď prichádzali na púšť, reptali, že nemajú čo jesť, v Egypte im bolo lepšie, mali plné hrnce. Boh robí úžasnú vec, dáva im mannu, kŕmi ich. Aj tu sme mohli nájsť, akoby diabol používal na nás, na Ježiša osvedčenú metódu. Použil to isté, takú istú „fintu“ ako v raji na prvých ľudí, chcel ich nachytať. To úžasné je v tom, ako to robí, jeho spôsob v treťom „prípade“, keď hovorí: “Toto všetko ti dám“, keď mu ukázal nádheru, „ak sa mi budeš klaňať“. Môže nám diabol dávať viac, ako nám dáva Boh? Môže nám diabol sľúbiť viac, ako nám sľubuje Boh? Keď už prvým ľuďom Boh požehnal a im dal túto zem, aby na nej žili, aby im táto zem im slúžila, aby sa o ňu starali...

Môžeme to nechať otvorené so záverom, že diabol používa zlý spôsob, ako nám to dať. A zdá sa mi, že v poslednom období sme pozvaní k tomu, aby sme prehodnotili, akú metódy používame, aby sme niečo získali. Či už je to majetok, alebo čokoľvek iné, pretože Boh mi to chce dať len správnym spôsobom, diabol mi to chce dať, ak sa mu budem klaňať. A v tom vidím celý problém hriechu, že diabol nám nikdy nedá toľko, koľko nám dáva Boh. Diabol nám iba nasľubuje, ale on nás chce získať, pokúša nás.

Inšpiroval ma aj kardinál Špidlík, ktorý rozpráva o tom, aký je rozdiel medzi pokúšaním a skúšaným. Boh skúša a diabol pokúša. Skúšal už Abraháma a ďalších praotcov, skúšal svoj izraelský národ. Nádherne to opisuje v knihe Jób, ale on skúša, či sme silní, aby sme išli ďalej. Diabol pokúša, pretože nás chce zviesť. Boh kvôli tomu, že nám chce dať dobro a že nás chce istým spôsobom povzbudiť, posilniť, pripraviť na boj s diablom. Diabol preto, že nás chce zviesť z tejto cesty. Pokračuje ďalej v rozmýšľaní a hovorí, ako dochádza k tomu pokúšaniu. Hovorí, že každý máme svoj sklon. Môžeme si to predstaviť, keď ideme z kopca. Môžem ísť autom z kopca, auto môže mať poruchu, sem-tam mu vypne motor, ale musí mať dobré brzdy. Laicky povedané možno aj pre mladých, že môžem ísť z kopca na bicykli, môže mi chýbať zvonček, blatník, ale v každom prípade musím mať dobré brzdy. A diabol to pozná, keď prichádza na mňa, že mám sklon k nejakej slabosti, že som k niečomu náchylnejší. Diablovi niekedy stačí, že nás iba potlačí, vieme, že pomaličky ideme tou cestou, že si musím dávať pozor. Potrebujeme sa učiť nanovo brzdiť. Prečo pôst? Preto, aby som sa dokázal ovládať, pretože som slabý.

Ako u vás funguje mládež, ako prežíva pôst?

Chvála Bohu, pred rokom som sa staral o mladých birmovancov, teraz to prevzal Lukáš, môj spolukaplán, ktorý prišiel v júni. Je to dobré veľmi, pretože u nás pôsobia aj sestry františkánky a prichádzajú s novými metódami evanjelizácie. Napríklad kurzy alfa a podobné veci, ktoré sú aj o tom, že najprv potrebujú vybudovať vzťah, pretože ho nemajú vybudovaný a potom im môžeme dávať múdrosť, alebo to čo nám Boh ponúka, týka sa aj birmovancov, potrebujú niečo zažiť. Pomaličky im dávame aj vedomosti. Takže chvála Bohu, táto oblasť, aj keď v niektorých prípadoch sa stalo, že po birmovke to končí. Myslím, že je to dobrá vec, ktorú zažijú.

A čo ostatná mládež, ako sa zapája do života vo vašej farnosti?

Teraz to tak ožíva, aj keď je to obrovské sídlisko (sídl. Sekčov, pozn. red.). Sú tam rôzne problémy, mládež pomaličky prichádza. Doplním myšlienku, ktorú som povedal žiakom. V stredu ráno som počúval rádio Lumen. Marek Rujech tam mal zamyslenie, počul som iba oriešky. Potom som bol pomáhať s popolom na Šváboch a pred týždňom, keď som upratoval faru, našiel som tri oriešky. Tak som ich odložil, že som ich nemohol nájsť. Ale mal som myšlienku na školskú kázeň o orieškoch, či poznajú popol, Popolušku, čo bolo ukryté v tých orieškoch. O prvom oriešku mi pomáhali deti a hovorili, že tam boli ukryté poľovnícke šaty. V druhom boli plesové šaty. Najmenší problém mali s tretím orieškom, hneď kričali, že svadobné šaty. Hovorím, že pre Popolušku tie tri oriešky znamenali obrovský dar, prijala ten dar. Aj keď to bolo v rozprávke, nemala ľahký život, žila s druhou mamou, aby som ju nenazval tým milým slovom. My tiež nemáme ľahký život. Keď sme čítali: „Keď sa postíte, keď sa modlíte, keď dávate almužnu..., tiež také tri orechy, alebo tri dary, ktoré nám

dáva Boh, tak sa viac v pôstnej dobe zviditeľňujeme. Ponúka nám ich nielen preto, aby sme si dali predsavzatie, že sa niečoho zriekame, ale aby sme viac venovali modlitbe a almužne, aby sme vyšli v ústrety druhým. Tieto tri veci sú obrovským darom, skrze ktorého Boh chce zmeniť náš život.

V závere vás chcem poprosiť o odkaz pre našich mladých a pre všetkých našich čitateľov.

Poviem vám včerajšiu skúsenosť. Boli sme sa lyžovať v Krimici v Poľsku. Je tam dobre a oplatí sa ísť na celý deň. Je tam dosť náročný svah, bol aj odmekový sneh, boli tam kopy toho snehu. Ťažko sa mi lyžovalo, lyže ako keby išli tam, kde chcú ísť samé. Nedalo mi to pokoja. Keďže som si lyže zohnal zvonku ešte ako seminarista za lacný peniaz aj s topánkami, nikdy som sa nezamýšľal, aké sú to lyže. Trápil som sa na svahu. Večer som si cez internet „naťukal“ značku svojich lyží. Prišiel som k poznaniu, že tie lyže sú vyrobené pre dobrých lyžiarov, čo ja nie som. Som skôr rekreačným lyžiarom. A tak som si uvedomil, že aj keď často chceme to najlepšie pre našich blízkych, alebo ja ako kňaz môžem chcieť to najlepšie pre svojho blízkeho, zdá sa mi, že platí prvá rada, ktorá patrí každému, aby sme sa nechávali poučiť.

Aby sme si nechávali radiť aj v pôste, lebo Boh nám chce poradiť do nášho života. Boh je dobrý radca. Aj v roku svätého Ondreja je dobrou myšlienkou venovať sa Svätému písmu, prehlbovať si svoj vzťah so Svätým písmom, modliť sa.

Nech sa vám v tom darí.

Ďakujem za rozhovor.

pripravili: M. Magda a M. Gondová

Svätá omša XIV.

Liturgický priestor a liturgické pomôcky

Paškál – veľkonočná svieca

Znak Krista, ktorý zvíťazil nad temnotou hriechu. Pri našom krste bola zažatá naša krstná svieca a kňaz hovoril našim rodičom: „Prijmite svetlo Kristovo. Milí rodičia a krstní rodičia, vám sa zveruje toto svetlo dbajte o to, aby vaše dieťa vždy kráčalo vo svetle Kristovom ako dieťa svetla a vytrvalo vo viere až do konca. Tak bude môcť ísť so všetkými svätými v ústrety Pánovi, keď príde v nebeskej sláve“.

Keď sa pozriem na paškál, alebo na sviecu na oltári, mal by som sa pýtať, koľko je vo mne svetla a koľko tmy. Je to podstatná otázka, od ktorej záleží veľa. Ak je vo mne tma ťažkého hriechu, nie som dedičom Božieho kráľovstva a ako taký sám som sa odsúdil na zatratenie. Ako veľmi nám môžu pomôcť sviece, ktoré svojím malým svetlom porážajú aj najväčšiu tmu, ako veľmi potrebujeme svetlo Božej milosti v našom živote. Ako veľmi potrebujeme svetlo Božieho slova a ako veľmi toto svetlo odsúvame na bočnú koľaj. Ako ho odsúvame? Ignorovaním bohoslužby slova. Nemám ani najmenšiu túžbu zapamätať si, o čom sa v kostole čítalo, čo mi Boh hovorí cez toto slovo, nesústredím sa na kázeň... Ako veľmi potrebujem Tvoje svetlo, Bože, aby som porazil tmu nevedomosti, hriechu...

Vy ste svetlo sveta, hovorí Ježiš svojím apoštolom. Veľakrát sme si hovorili, že aj my sme apoštoli, lebo sme pobirmovaní. Aj my máme byť svetlo sveta, čiže máme byť pre tento svet istotou, jasom, tam, kde je svetlo, je aj život. V absolútnej tme sa nič neurodí. Podobne aj v našom živote. Pokiaľ sme v temnote hriechu, nemôžme čakať, že náš život prinesie dobré ovocie. Je ťažké vyjsť na svetlo, keď sme si zvykli na tmu. No to nie je dôvod na to, aby sme ostali v temnote hriechu. Vo svetle Božieho slova uvidíme svoje chyby, zlobu, hriechy, ale tiež uvidíme aj to, aké prostriedky nám Boh ponúka na zmenu tejto našej situácie. Vo svetle nádeje uvidíme aj budúce ovocie a to nám pomôže k zmene života. Len aby nám sviece pripomenuli svetlo milosti posväcujúcej, ktorú by sme mali mať všetci pokrstení.

Tak ako paškál symbolizuje zmŕtvychvstalého Krista, to isté Ježiš pripravil aj nám. Aj my máme byť vzkriesení z mŕtvych k večnému životu v nebi, ale iba za predpokladu, že budeme svietiť v temnote zla dobrými skutkami. V opačnom prípade nás čaká tiež večný život, ale v pekle. Nech nás od toho ochraňuje Pán. Tma sama nemôže zhasnúť svetlo, nebojme sa! Svieťme tomuto svetu, ktorý tápe vo tmách, aby sa zachránil. Múdra panna sa dostala na svadbu iba preto, že si zachovala svetlo aj vtedy, keď bola tma. Aj tie múdre panny nech sú pre nás výzvou svietiť.

„Všetko o sv. omši“ Mgr. Vladimír Balucha

Rok s Bohom

Máj

Mariánsky mesiac

Máj je oddávna zasvätený Panne Márii. Úcta k najsvätejšej Panne sa šíri v tento mesiac v našich končinách aj cez modlitbu takzvanej májovej pobožnosti. Je to nádherná, kratučká, ale pritom veľmi účinná pobožnosť. Sú to vlastne Loretánske litánie v spievanej forme, aby sme tak hlbšie mohli precítiť a premyslieť ich význam. V súčasnosti je však táto pobožnosť dosť zaznávaná, ba až ignorovaná zo strany veriacich. Ale chcela by som vás povzbudiť, milí rodičia, aby ste modlitbu týchto litánií v mesiaci máj opäť „oprášili" a aj so svojimi deťmi sa ju začali v rodinách spoločne modliť a šíriť.

My sme túto tradíciu zdedili po našich rodičoch a je na našej zodpovednosti, aby sme ju odovzdali aj našim deťom. Pamätám si, ako mi raz moja dcéra po jednej takejto májovej pobožnosti dala otázku: „Mamka, a čo to znamená, keď hovoríme Veža zo slonovej kosti, alebo Hviezda ranná...?"

Keď deti niečomu nerozumejú, tak sa pýtajú, chcú poznať význam toho, čo počuli, alebo povedali. Možno aj vy dostanete podobnú otázku, keď sa budete spoločne modliť a bude to fantastická príležitosť vysvetliť deťom pojmy z nášho náboženstva a byť im tak skutočne prvými svedkami viery. Veď nakoniec tomu sme sa pri ich krste zaviazali. Možno sa niektorí pri vysvetľovaní aj „zapotíme", ale aspoň sami zistíme, že aj my máme rezervy a potrebujeme sa neustále zdokonaľovať.

Veža zo slonovej kosti

Veža vo Svätom písme bola chápaná ako pevnosť, ochrana pre nepriateľom, poskytovala útočište. Preto je v prenesenom význame slova Panna Mária vežou, pretože ju diabol – nepriateľ nikdy nedobyl. A zo slonovej kosti preto, pretože je to najvzácnejší materiál. Slonovina je krásna, biela bez škvrny. Mária je tak veža zo slonovej kosti (slonoviny).

Hviezda ranná

Narodenie Márie je predzvesťou príchodu Božieho Syna, ktorý je Svetlom pre celý svet. Ranná hviezda – zornica je predzvesťou príchodu dňa. Preto obrazne je Panna Mária ranná hviezda.

Tak aj takto môžeme deťom vysvetľovať jednotlivé nápevy z litánií.

Máj je považovaný zo všetkých mesiacov v roku za najkrajší, najvoňavejší, najzelenší mesiac. Všetko kvitne, je v rozpuku a preto mesiac máj venovala cirkev Márii, pretože aj ona je najkrajšia, najčistejšia Kráľovná neba i zeme.

Keď sa budete v máji celá rodina potulovať v prírode a budete deťom pritom rozprávať o celej tej nádhere, ktorú stvoril náš Nebeský Otec, môžete si pritom spievať krásnu mariánsku májovú pesničku „Kvetinky májové..." a pritom deťom rozprávať, čím symbolizujú Pannu Máriu. Napríklad fialka je odpradávna obrazom skromnosti, ako naša nebeská Matka. Ľalia je symbolom čistoty panenskej Matky. Jalovec, o ňom sa spomína legenda, že keď Svätá rodina utekala pred Herodesom do Egypta, uvidela jalovec, ktorý náhle vyrástol a ona pod ním našla prístrešie a úkryt. Konvalinka - o nej sa traduje, že tieto drobné kvietky vyrástli z Máriiných sĺz pod krížom. No a moja babka hovorila, že levanduľa získala svoju príjemnú vôňu vtedy, keď Mária sušila na tomto kríku Ježiškove šaty.

Takto cez spoločnú modlitbu a rozprávania o Márii môžeme cez celý mesiac máj viesť naše deti k úcte k našej nebeskej Matke.

Jún

Sviatok Najsvätejšieho Srdca Ježišovho

Mesiac jún je zasvätený Najsvätejšiemu Srdcu Ježišovmu. Slávi sa v piatok po sviatku Kristovho tela a krvi. V júni majú rodičia nádhernú príležitosť zoznámiť svoje deti s Ježišovým presvätým srdcom. Zo skúsenosti viem, že aj na tie najmenšie deti zapôsobí jeho obraz s tŕňmi a plameňmi hlbokým dojmom. Rodičia, skúste predstaviť deťom sochu Pána Ježiša, alebo obrázok s jeho srdcom a porozprávať im o tom, ako veľmi miluje každého z nás. Samozrejme, primerane veku detí a ich chápaniu vysvetliť im, že z jeho srdca plynie nekonečné a bezodné milosrdenstvo. Čo samotné slovo milosrdenstvo znamená.

Bolo by krásne a ideálne, keby sa celá rodina cez tento mesiac utiekala k Najsvätejšiemu Srdcu Ježišovmu - či už pri spoločnom stolovaní, alebo pri inej modlitbe. Vieme, že je to náročný mesiac najmä pre školákov, keď finišujú v škole, majú množstvo písomiek a skúšania. Čo tak to všetko obetovať a dať sa celá rodina pod ochranu Srdca Ježišovho? Stačia

jednoduché slová: „Srdce Ježišovo, dôverujeme Ti, zmiluj sa nad nami!“

Šikovnejšie a aktívnejšie detičky, ktoré mamičky potrebujú stále niečím zamestnať, môžu sa týmto sviatkom inšpirovať a vyrobiť si prívesok v tvare srdca, ktorý môžu podarovať babke, dedkovi, alebo nejakej kamarátke.

Budete potrebovať farebnú modelársku hlinu, vykrajovačku v tvare srdca, farebnú šnúrku a bezfarebný lak. Z rozvaľkanej modelárskej hliny si vykrojíte srdiečko, kým je hlina mäkká, pri hornom okraji v strede urobte dierku. Potom na neho fixou napíšte krátky nápis, napríklad z jednej strany „Najsvätejšie Srdce Ježišovo“ a z druhej „Oroduj za nás!“ Srdiečko položte na papier a nasprejujte ho bezfarebným lakom, samozrejme to urobí mamka, alebo ocko. Po uschnutí navlečte šnúrku a srdiečko ešte ozdobte kresbou, nálepkou, nalepením perličkami, tvorivosti sa medze nekladú. Uvidíte, akú zázračnú účinnosť bude mať to, keď poviete svojmu dieťaťu, že si do kostolíka na svätú omšu môže zobrať svoj výtvor.

Môžete ho pochváliť a hrdo mu oznámiť, že teraz sa už naozaj môže radiť k ctiteľom Srdca Ježišovho. Toto má pre deti veľký význam. Ale zároveň im treba vysvetliť, aby pochopili, že nielen cez to vonkajšie nosenie rôznych príveskov na krku sme v spojení so Srdcom Ježišovým, ale hlavne, keď chodíme na svätú omšu a v modlitbe sa utiekame pod jeho ochranu.

Prajem vám veľa požehnania a dôvery v Najsvätejšie Srdce Ježišovo.

Martina Gondová

NÁZORY a SVEDECTVÁ

Bolestný Ježišu, zmiluj sa nad nami!

Prichádza jar, všetko sa prebúdza k novému životu. Sú to pravidelné premeny času, všetko zo zeme pučí, tešíme sa na teplejšie počasie. Fašiangy boli v cirkevnom roku najdlhšie, navštívili sme svojich priateľov a známych, na chorých sme nezabudli, navštívili sme ich, porozprávali sa, povzbudili ich do života, aby Pána Ježiša prosili za zdravie a každý deň prežili v láske trpezlivosti.

Nastala pôstna doba, kedy sa máme zamyslieť a vstúpiť si do svedomia, čo robíme zle, aby sme Ježišovi nepriťažili krížu, ktorý nesie za nás z lásky, ale odľahčili ho našimi skutkami a našou pokorou.

Na Popolcovú stredu na sv. omši sme dostali znak kríža na čelo, že sme prach a na prach sa obrátime. Z lásky k Pánu Ježišovi sme zachovali prísny pôst a uvedomili si našu dočasnosť na tomto svete. Viera v Pána Ježiša Krista dodáva zmysel nášmu životu a istotu. Každý z nás máme chyby, máme si to priznať a kajať sa. Ponorme sa do Ježišovho utrpenia, úzkosti, ako sa krvou potil, bol bičovaný, tŕním korunovaný, niesol kríž, ukrižovaný, na dreve kríža za živa pribitý. A to všetko z lásky k nám, za celý svet.

Prosme ho, aby nám odpustil všetky hriechy, lebo ho veľmi milujeme a cítime tú bolesť s ním. Na krížovej ceste pri každom zastavení prežívame veľký smútok. Trikrát si padol a vždy si vstal, Šimon z Cyrény ti pomohol niesť kríž, lebo ho prinútili. Šiel veľký zástup ľudí a plakali. Ježiš sa obrátil a povedal: „Dcéry jeruzalemské, neplačte nado mnou, ale sami nad sebou a nad svojimi deťmi.“ Panna Mária stala pri kríži, no Ježiša neopustil ani učeník Ján, Mária Magdaléna, Mária Kleofášova. Keď Ježiša zložili z kríža do lona jeho matky, „ľúbala“ mŕtve telo svojho syna. Milovala ho a vo svojom srdci prežívala veľkú bolesť.

Slávili sme aj sv. Jozefa, ženícha Panny Márie. Boli sme na slávnostnom odpuste v Prešove vo františkánskom kostole. V kázni nás povzbudil duchovný otec Hillár Jozef Štefurik, ktorý bol tajne ukrývaný na Floriánovej ulici v Prešove. Hovoril, že aj jeho mamka bola väzení, lebo ukrývala kňaza. Cez okno vo väzení videla kostol, modlila sa a prosila Boha, aby jej požehnal syna a stal sa z neho kňaz. To sa aj stalo , aj brat sa stal kňazom. Povzbudil nás, aby Kristus bol uprostred našich rodín, vtedy tam bude láska.

Mária Tobiášová, Ovčie

Svedectvo z Ukrajiny

ilustračná snímka: vizualizácia T. Kamenský

Ešte v lete minulého roku ma náš výpomocný duchovný otec František Stahovec zoznámil so svojím bývalým miništrantom, dnes už duchovným otcom Adriánom Kovaľom, pôsobiacim v miestnej izszcevskej Cirkvi, farnosť Dovhe na Ukrajine. Stretli sme sa z dôvodu, ktorý bol a je pre mňa veľkou Božou milosťou - vo farnosti Dovhe, filiálka Lisičevo si chcú veriaci postaviť nový kostol, pretože sv. omše sa teraz slúžia iba v staršom rodinnom dome. S mojím kolegom Tomášom sa máme podieľať na príprave projektovej dokumentácie. Bola už vypracovaná štúdia na tento kostolík vo viacerých variantoch. Návrh, ktorý bol vybratý, vám predstavujeme na obrázku. Veľmi sa páči aj veriacim a duch. otcovi Adriánovi. Návrh oslovil aj duch. otca Františka, ktorý ako bývalý člen liturgickej a stavebnej komisie sa podieľal na posudzovaní mnohých kostolov. Kostolík nie je veľký, ale spĺňa všetky požiadavky priestoru pre liturgiu sv. omše. Pri vybavovaní potrebných povolení sú však veľké problémy a preto nás veriaci cez duch. otca Adriána prosia o modlitby.

Veľmi pekne ďakujem za žičenia a modlitby k meninám. Som vďačný Pánu Bohu za každého, kto si na mňa spomenie, pravda, ani ja nezabúdam. Včera som spolu s veriacimi prežil čosi krásne. Pred sv. omšou sme sa modlili krížovú cestu za nenarodené deti. Modlili sa ju mladé mamky a detičky pred každým zastavením položili pred oltár zapálený kahanček. Bolo to veľmi dojímavé, niektorí si aj poplakali. Modlime sa po ukrajinsky, aby rozumeli, ja tiež kážem po ukrajinsky už štvrtý rok a vidím, že je to pre farnosť požehnaním. Pravda, je mi ťažšie, ako keby som hovoril po slovensky, ale aj to je to požehnané. Na konci sv. omše sme si aj v tomto roku duchovne adoptovali jedno nenarodené dieťa s úmyslom, že budeme sa modliť každý deň až do 25. decembra. Jedného mladého otca rodiny (má 4 deti) to tak oslovilo, že dnes sme sa stretli a prosil ma, či mu požičiam tú krížovú cestu, aby sa ju ešte raz pomodlil. Pravda, prefotím ju a darujem mu ju.

Tejto noci ste sa mi Vy aj pán architekt snívali. Boli sme na stavbe, ale to bol ťažký sen. Prebudil som sa smutný. Viete, ťažko to ide. Teraz som zistil, že pozemok, na ktorom chceme stavať, nie je sprivatizovaný. Je náš, ale nemáme k nemu papiere. Začal som ich vybavovať, ale všade je korupcia, všade chcú úplatky. Minule som chodil ohľadom domu, kde teraz slúžime sv. omše, lebo ani to nebolo celkom v poriadku. Potreboval som len jeden podpis z Obecného úradu, lebo z okresu som mal všetko, tak som musel čakať 6 týždňov. Možno aj to ma trošku zarmútilo, ale nevzdávam sa. Všetko som zveril Pánovi na príhovor Jána Pavla II.

Píšem aj preto, že nás to možno trošičku zdrží, ale verím, že po Veľkej noci sa bude dať začať. Naďalej Vás všetkých prosím o modlitby za toto Božie dielo, pre ktoré sme sa rozhodli.

o. Adrián, Lisičevo, Ukrajina

Sila a milosť požehnania (1.časť)

Vďačnosť – tento pojem som v článkoch viackrát rozoberala a asi každý vie, čo ten pojem znamená. Všetko okolo nás aj v nás – teda naša osoba - za to všetko môžeme ďakovať ako za dar od Stvoriteľa, Darcu, Lásky. Ak ďakujeme, uvedomujeme si prijatie od toho, ktorý všetko dáva z lásky bez ohľadu na našu vieru, povahu, hodnosť, zásluhy. Dôležité je uvedomiť si, že všetko je dar, dokonca aj to, čo nás sužuje, trápi, teda náš KRÍŽ. Ďalším krokom v uvedomení si Boha je šíriť jeho milosti a dary skrz Neho cez seba na svet – teda ľudí a všetko, čo existuje prostredníctvom požehnania.

My ako krehké ľudské bytosti si veci vieme zdôvodniť len z krátkodobého hľadiska a skúšky či utrpenie vnímame ako problém, bolesť, chorobu alebo trest. Dôležité je ale vedomie, že nielen pozitívne dary sú darmi, ale aj skúšky a kríže sú dary, cez ktoré nás Boh nechce trestať, ale v prvom rade naprávať a poúčať. Lebo práve omyly a pády nás majú naučiť vstať a ísť ďalej, lebo život a viera nie sú cestou bez nástrah, ale je to cesta postupného a neustáleho hľadania Boha, lebo viera spočíva v hľadaní, duchovnom prebudení a rozvoji. Aby sme vieru prakticky využívali, učme sa od prvých kresťanov, lebo oni Krista nielen prijali krstom ako my, ale ho neustále sprítomňovali v sebe cez požehnávanie.

Čo to požehnanie vlastne je – je to zvolávanie milosti Božej v sebe, lebo sme chrámom Boha - Ducha Svätého na ľudí okolo nás, lebo aj oni sú Božím stánkom a na všetko okolo nás, lebo to stvoril Boh pre človeka. Niečo, alebo niekoho požehnávať znamená vzdať mu úctu ako stvorenému Bohom a tak Boha chváliť a ďakovať mu, zvýrazniť pozitívnu vlastnosť a dobro pre človeka s úmyslom, že to chválené a ďakované bude rásť, pokračovať, zotrvá alebo sa uskutoční.

Sú 3 dôvody, prečo je požehnanie také nápomocné k zmene tvojho života, alebo k dosiahnutiu toho, čo si s vierou od Boha praješ a čo potrebuješ:

1. Pozitívne nasmerovanie tvojej mysle k Bohu prináša dobro, pozitívnosť, tvorivú silu Boha voči tebe a svetu.

2. Milosť požehnania preniká von cez teba na požehnávané a ty prijímaš viac duchovnej sily a vzrast tvojej viery – teda dávanie lásky iným prináša prijímanie lásky pre seba.

3. Ak vyslovíš požehnanie, môžeš preklenúť nevedomý strach pred tým, čo chceš dosiahnuť, lebo máš oporu v Božej prítomnosti a viere v jeho pomoc. Súčasne pôsobia žehnania aj na to dobré v tebe. Nádherné je, že aj požehnania pre druhých pôsobia hneď. Žehnať môžeš tak, že si buď niečo predstavíš alebo sa toho dotkneš, či urobíš znak kríža, teda zdôrazníš vedomie, v koho mene žehnáš. Najpoužívanejšia a zároveň najľahšia metóda je, žehnanie vysloviť.

Najdôležitejšie požehnania sú:

Obdiv – vyslovíš kompliment alebo spomenieš to dobré, krásne, čo vidíš. Z osobnej skúsenosti môžem potvrdiť, že požehnaním milým slovom, obdivom či pochvalou, vždy dosiahnete prílev lásky nielen pre blížneho, ale aj pre seba – láska láskou rastie. V dnešnej dobe plnej kritiky a veľkých nárokov je nevyhnutné ukázať ľuďom to krásne čo je v nich, alebo na nich a že o tom vieme a uznávame to.

Potvrdenie – Požehnanie, ktoré má vyjadrovať rast alebo pokračovanie („Žehnám moje telo…“, “Žehnám tvoje telo, nech je zdravé…“). Naše telo je od Boha a tým, že uznáme a požehnaním zvoláme jeho starostlivosť o nás, sa naše zdravie, alebo zdravie iných upevní v Božej milosti. Napríklad môj metabolizmus bol vždy veľmi spomalený, tak som cez prosbu a požehnanie upevnila v sebe vedomie starostlivosti a milosti Božej a môj metabolizmus sa upravil. Bohu nie je nič malicherné, ani keď ho prosíme o lepšie trávenie či pomoc pri chudnutí. On vie, čo je pre nás dobré a prečo sa trápime – chce nám pri všetkom pomôcť, chce pre svoje dieťa to najlepšie.

Ocenenie - vďačnosť za to, že existuje, alebo sa stalo niečo dobré („ďakujem dažďu, že vyživuje krajinu“, „ďakujem slnku, že daruje radosť“). Boh stvoril - a videl, že je to dobré. Pred započatím všetkého stvorenia sme boli v Božej mysli ako prví – teda Boh stvoril všetko s láskou pre človeka a jeho osoh. Znova je dôležité vedomie a vďačnosť Bohu – nie sme tu len tak a nie sme sami, Boh neodišiel odpočívať, keď dokončil stvorenie, ale zostal a stále tvorí.

Lucia Galdunová

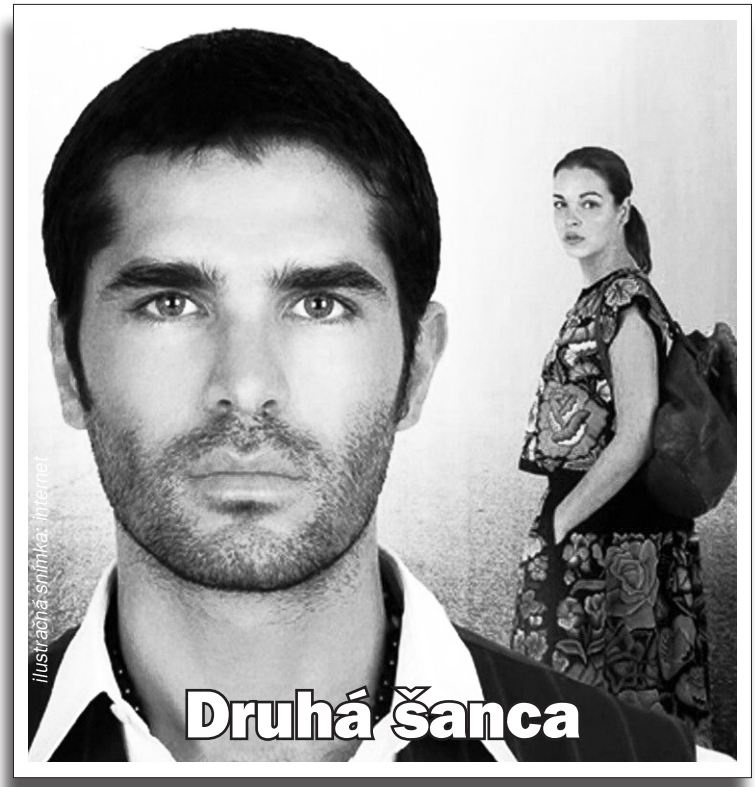

Druhá šanca

Nie, nebojte sa, ľúbostné príbehy o neopätovanej láske sa písať nechystám. Ale určite viete, že 25. marec je dňom počatého dieťaťa. A aj keď už je tento deň za nami, chcem vo svojom článku poukázať na jeho zmysel a posolstvo. Nie je to totiž len obyčajný deň, určený na to, aby zaberal miesto v kalendári alebo na to, aby nám ako každý iný pracovný deň priniesol viac povinností...

Život každého z nás sa začal počatím. Nasledovalo 9 dlhých mesiacov plných obáv a strachu, potom mamine bolesti, až kým sme sa prvýkrát nepozreli na tento svet vlastnými očami. Zázrak dosiaľ nepochopený vedou. Nestačia len učebnice biológie či presné výklady lekárov alebo vedcov.

Odkiaľ sme? Prečo sme? Aké máme poslanie? Kto nás sem poslal? Je veľa otázok. Na niektoré odpovede vieme, pri iných sa len domnievame. Ale život každého človeka je zázrak, ktorý je potrebné chrániť. Či už pred narodením alebo po ňom.

V dnešnom svete, kde je už interrupcia bežnou záležitosťou vykonávanou ako vytrhnutie zuba v kresle zubného lekára, je to o to dôležitejšie. Každý človek má predsa právo na to, aby sa na tento svet mohol pozrieť. Aj keď si veľakrát myslíme, že v súčasnosti už niet čo obdivovať. Vraždy, vojny, podvody, nespravodlivosť... S týmto všetkým nás každý večer oboznamuje denná tlač či spravodajstvo v televízii.

Ale predsa je tu ešte tá „ružovejšia“ stránka života. Všetko má predsa aj svoje pozitíva.

Deti, ktorým nebolo dovolené sa narodiť, nikdy neuvidia dúhu, nebudú si môcť upiecť v piesku koláče a svet môže takýmto zjavne ľahkým, no krutým spôsobom prísť o budúcich lekárov, profesorov či ľudí s významným prínosom pre ľudskú spoločnosť.

Každý človek bol predsa na tento svet poslaný ako bytosť, s ktorou má Boh plán. Veľký plán. A čo robíme my?! Jednoducho mu ho prekazíme.

Veď to poznáte - tie nervy, keď si všetko poctivo naplánujete a niečo(alebo niekto) vám vaše plány prekazí. Iste, môžete povedať, že sa vám Boh mstí. Veď platí staré známe: Človek mieni, Pán Boh mení. Ale vedzte, že to tak nie je. Boh presne vie, čo je pre nás najlepšie a ak sa mu naše rozhodnutia nepozdávajú, musí nás nejako varovať.

Ale pred čím varujeme Boha my? Tým, že mu zabitím ešte nenarodeného dieťaťa prekazíme plány, mu nedokážeme náš údajne „dobrý“ úmysel uchrániť dieťa pred zlom vo svete. Nevyhráme nijakú Nobelovu cenu za mier ani nič podobné.

Boh sa nepomstí a ani sa s trestom nebude ponáhľať. Lebo presne vie, že trestom pre matku, ktorá sa rozhodne pre takýto krok, bude jej vlastné svedomie.

Iste, sú prípady, keď sa matky pre takýto zásadný krok rozhodnú zo zúfalstva. Možno ste videli film Bella, ktorý sa práve premieta v slovenských kinách. Nechcela som prísť k pasáži článku, keď vám rovno napíšem celý dej filmu, lebo vám ho odporúčam pozrieť.

Je to nenásilný film plný krásnych myšlienok, ktorý dáva životu druhú šancu a nesie v sebe tri slová...Tri silné slová: Právo na život. Osobne by som vám mohla priblížiť pár motívov tohto filmu z môjho pohľadu.

Prvým mojím postrehom je myšlienka, že aj keď sa neopatrnosťou nechtiac dopustíme v živote obrovského množstva chýb, predsa nám Boh dá šancu tieto chyby napraviť a zároveň tak urobiť krásnym aj život iných ľudí.

Druhým motívom sú možno naše samotné rozhodnutia. V dnešnej dobe predsa nikto nemá rád, keď ho niekto do niečoho núti. Celý film sa nesie v pokojnom a harmonickom duchu a predostiera nám jednu závažnú skutočnosť: jediným oporným bodom pri rozhodovaní je rozhovor. Nenútený rozhovor, empatia, schopnosť druhého pochopiť. Lebo aj takáto výmena slov a viet dokáže predchádzať katastrofe. A dokáže ovplyvniť rozhodnutie matky, ktorá je vzhľadom na svoj momentálny psychický stav a po materiálnej stránke úplne na dne, rozhodnutá dať si vziať dieťa.

A tretím motívom je to, čo je nám najbližšie - rodina. Film vykresľuje harmonickú rodinu ako základnú bunku života spoločnosti a základ pre plnohodnotný život človeka.

Keď si tento film pozriete, budete vedieť celkom presne, čo týmto (možno pre niekoho) filozofovaním myslím. Jednoducho vám ho môžem len odporúčať. V súvislosti s Dňom počatého dieťaťa má veľmi hlboký význam.

Život každého človeka má zmysel, preto sa o tento zázrak neoberajme nezmyselným rozhodovaním na základe verejnej mienky. Pretože to, čo sa možno zdá ako svetsky správne, je z morálneho hľadiska kruté a zarážajúce.

Dajme životu druhú šancu a neničme to najcennejšie, čo máme...

Lenka Novotná

Ahoj deti!

9. marca sa začalo pôstne obdobie. Verím, že ste si v tomto čase tiež dali nejaké predsavzatie. Či už to bolo zrieknutie sa sladkostí, menej času tráveného za monitorom počítača alebo snaha viac počúvať rodičov.

Blíži sa Veľká noc a s ňou aj veľkonočné Trojdnie: Zelený štvrtok, Veľký piatok a Biela sobota. Čo si v týchto dňoch pripomíname, hádam, nemusím písať. Ale pre istotu :)

Zelený štvrtok je dňom, keď si pripomíname Poslednú večeru Pána Ježiša s apoštolmi.

Veľký piatok je dňom Ježišovho mučenia a smrti na kríži za naše hriechy a na Bielu sobotu večer po západe slnka si pripomíname víťazstvo života nad smrťou - Ježišovo zmŕtvychvstanie.

A už nám zostali len veľkonočná nedeľa spolu s veľkonočným pondelkom.

Iste, podľa tohto vymenovania veľkonočné prázdniny zbehnú rýchlo, ale želám Vám, aby ste si ich užili.

A dievčatá, nezabudnite sa na veľkonočný pondelok poriadne schovať :)

Jedným zo symbolov Veľkej noci je aj baranček. Tohto si môžete vymaľovať :)

stránku pripravila: Lenka Novotná

Duchovnosť a psychológia

XVIII.

Ovládanie stresovej situácie *(3. časť)*

Hocijaká stresová situácia má dva rozmery (parametre): intenzívnosť a dĺžku trvania. Udalosť sa stáva stresom v tom prípade, ak vnáša do nášho života veľké množstvo zmien, vyvádza nás z rovnováhy a žiada dodatočné vydaje energie k adaptácii. A čím viac nás ona vyvádza z rovnováhy, čím viac zmien prináša, tým viac je intenzívnejším stresom. Toto je očividný fakt, pravda. Avšak ukázalo sa, že druhý rozmer stresu – dĺžka jeho trvania – zohráva oveľa dôležitejšiu úlohu. t.j. silný a krátkodobý stres je menej nebezpečný pre zdravie, než slabý, ale s dlhou trvanlivosťou. A práve i v tomto spočíva zákernosť stresov druhého rozmeru.

Aby sme mohli ovládať stresom na úrovne udalosti, v prvom rade je dôležité si uvedomiť, koľko ich je a ktoré z nich sú prítomné v mojom živote.

Vychádzajúc z toho, o čom sme písali vyššie – intenzívnosť a dĺžka trvania stresovej udalosti – sa vymedzujú dve skupiny stresov:

Prvá skupina – životné situácie. Pre tieto stresy je príznačná vysoká intenzívnosť a krátkodobosť. Sám názov – životné udalosti – už hovorí sám za seba. Sú to situácie, ktoré majú veľký vplyv na celý život človeka, niekedy zanechávajú nezmazateľnú stopu v ľudskom srdci. Americký vedec Jerrold S. Greenberg podáva zoznam týchto udalostí:

- smrť manželky (manžela), blízkeho člena rodiny, priateľa,

- dlhodobá odlúčenosť od manžela (manželky); výrazná zmena v osobnom vzťahu s manželom (manželkou); urovnávanie seriózneho konfliktu s manželom (manželkou),

- vstup do manželstva; zásnuby; rozvod; roztrhnutie zasnúb alebo stabilných vzťahov,

- narodenie alebo adoptovanie si dieťaťa; vyskytnutie sa nového člena rodiny (sťahovanie zostarnutého príbuzného, atď.); odchod dospelých detí z domu,

- seriózna trauma alebo ochorenie; zhoršenie svojho zdravotného stavu alebo jedného z členov rodiny,

- prepustenie; zmena práce; odchod do dôchodku; citeľná zmena v povinnostiach v práci (povýšenie, veľká hmotná odmena, strata dobrého postavenia v práci),

- prijatie na vysokú školu; prechod na inú vysokú školu; práca počas štúdia, zmena špecializácie,

- dlhé cestovanie počas prázdnin alebo dovolenky; zmena plánovaného štýlu oddychu,

- náhla zmena finančnej situácie (v lepšiu alebo v horšiu stranu); otvorenie si hypotéky alebo úveru, zobratie si pôžičky,

- narušenie zákona; spáchanie trestného činu,

- zvýšený pocit nezávislosti alebo zodpovednosti; vážna zmena v sebahodnotení, samoidentifikácii, uvedomení si seba samého alebo celkovej predstavy o sebe; vynikajúci osobný úspech, prehodnotenie hodnôt,

- zmena ubytovania alebo podmienok bývania,

- zmena svojich zvykov, ľudí, s ktorými prichádzame do kontaktu; zmena režimu dňa; nečakaná zmena obyčajného režimu spánku (spánok sa buď predĺžil alebo skrátil); nečakaná zmena zabehnutého režimu stravovania sa (zmenil sa čas príjmu jedla alebo jeho množstvo).

Do akej miery môžeme ovládať vyššie vymenované udalosti? V malej miere. Väčšina z nás nechce: ani sa ženiť, ani sa zamilovať, ani mať deti len preto, aby sa vyhli stresom. Obyčajne sme pripravení prijať a zmieriť sa so stresom, vyzvaným pozitívnymi a radostnými udalosťami.

Keď sa udeje nešťastie – choroba, smrť, zrada – prijať a prežiť to je veľmi ťažké.

Pomáha tu podpora iných ľudí, pripravenosť prijať pomoc od blízkych a nezostávať trápiť sa osamote.

Veľmi často je to ťažké, pretože vieme, že nie je jednoduché nachádzať sa s človekom, ktorý utrpel stratu niekoho alebo niečoho.

Ak niekto z ľudí prichádza o zdravie, stráca blízkych, keď umiera dieťa, veľmi ťažké je nájsť slová útechy. "Dieťa je už teraz v nebi", "Už bolo veľmi choré a trápilo sa, a teraz je mu už dobre". Niektorí ľudia hovoria: "Boh má svoj plán s tebou", "Treba žiť ďalej". Všetky tieto otrepané frázy

ilustračná snímka: Martin Magda

sú zbytočné. Aj keby to bolo tak, aj keby v nich bola pravda, bude to znieť neprirodzene, nezapadajúc v situáciu. Pretože jedine, čo sa skutočne v tejto situácii človeku chce, je preklínať Boha za nespravodlivosť a seba za to, že som niečo neurobil na čas... Tú najväčšiu pomoc, ktorú môžeme preukázať trpiacemu človeku - vďaka milosti vžiť sa do jeho situácie a zostať s ním.

V situácii veľmi ťažkých emocionálnych zážitkov, depresií je dôležité včas sa obrátiť za pomocou ku odborníkovi (psychológ, psychoterapeut, psychiater).

Najdôležitejšie je nezabúdať, že Boh je s nami i v našom strachu, i v našej bolesti. Netreba si myslieť, že v našom utrpení sme len my sami. Boh je pripravený spolu s nami tento strach i bolesť precítiť, prijať a premeniť. Pre nás by bolo lepšie hovoriť: "Bojím sa, Pane, ako prekonať tento môj strach?" Povedzte Bohu, že ste zranení, že váš život sa zrútil, že ste stratili milovanú osobu, zostali ste bez práce. A neviete, ako ďalej žiť vo viere, v nádeji a láske.

Ak sa zasa staviame k stresu ako k obyčajnému javu nášho života, potom berieme na ľahkú váhu negatívne následky, ktoré prináša.

My všetci budeme mať problém, ak si budeme Boha predstavovať ako toho, ktorý netrpí. Utrpenie Ježiša Krista a Jeho vtelenie nám hovorí o tom, že Boh nestojí mimo ľudských skúšok, On nie je len jednoduchým pozorovateľom a divákom, uňho jest svoj údel v našom živote, trpí spolu s nami. Práve toto dáva veriacim nádej a zmysel života, ktorý je preplnený bolesťou.

Žijeme vo svete, kde všetko zomiera a stráca svoju silu. Je to ťažké prijať. Ale práve prijatie neodvratných udalostí, zmierenie sa s nimi môže odolávať stresu.

O stresových udalostiach druhej skupiny, drahí čitatelia, vám rozpovieme v budúcom čísle.

Miroslav a Lilia, Sankt-Peterburg

Trampoty v manželstve

Čo musia mať manželia?
- dobrú hlavu, *pretože ju často stratia,*
- dobré zuby, *pretože musia často kadečo prehrýzť,*
- dobrý chrbát, *pretože toho musia často veľa uniesť,*
- dobrý žalúdok, *pretože musia často stráviť tvrdé sústa,*
- dobré nohy, *pretože ich často tlačia topánky hneď na mnohých miestach.*

Jednoducho trpezlivosť patrí k hlavnej výzbroji, ktorú si manželia nesmú zabudnúť vziať so sebou na spoločnú životnú cestu.

LI. Úloha otca v rodine *(2. časť)*

Ak si správny muž, budeš svojej manželke dôverovať, že so svojimi chybami bude bojovať a ty jej v tom budeš pomáhať – že sa ich časom zbaví, keď ty budeš pri nej vždy verne stáť a to ako v kruhu rodiny, tak aj na verejnosti. Ak si opravdivý muž a hlava rodiny, potom budeš stáť pri svojej žene neochvejne ako Kristus pri svojej Cirkvi. Keď v tejto skúške neobstojíš a postavíš sa za svojich príbuzných – mamičku, sestry – proti svojej žene, prehral si u nej a pripravil si sa o jej dôveru. Ty sám by si zasial do srdca svojej ženy nevraživosť voči tvojim príbuzným – a to by tak nikdy nemalo byť!

Neostýchaj sa dávať stále všetkým ľuďom a všade najavo, že tvoja žena ti je skutočne oporou a tou najprvšou ženou. Uvidíš, ako v takom ovzduší dôvery bude tvoja manželka prekvitať.

A ako hlava rodiny sa má muž prejaviť aj v hospodárení s peniazmi. Hovorí sa, že peniaze hýbu svetom; no mohli by rozhýbať aj tvoje manželstvo! Dohodnúť sa na hospodárení s peniazmi sa majú už ako snúbenci, keď ešte spolu chodia. Ak si nevnesiete do používania peňazí poriadok, rozvráti vás to. Vo väčšine domácností drží rodinnú pokladnicu pevne v rukách žena. Mužom potom zostáva vykladať si trápne vtipy, ako robia po výplate stojku.

To je pre kresťanských manželov nedôstojné. Manželia sa majú dohodnúť a rozdeliť si finančné starosti, aby túto nepopulárnu zodpovednosť neniesla len sama žena. Majú si urobiť obálky: nájomné, inkaso, domácnosť, dane, oblečenie, no i rezerva. Vládu nad tou najtučnejšou obálkou – domácnosť – má mať žena a nikto sa do jej hospodárenia nemá starať.

Vo väčšine domácností drží rodinnú pokladnicu pevne v rukách žena. Mužom potom zostáva vykladať si trápne vtipy, ako robia po výplate stojku.

Správu ostatných obálok má mať na starosti hlava rodiny, muž. Tak je to spravodlivé a pre obidvoch dôstojné. Veľmi sa tým uľahčí žene a muž získa na autorite v rodine.

Pre úspech manželstva chcem odporučiť dvoch výborných pomocníkov: 1. Tým prvým je spoločná chvíľka večernej modlitby. Zaveďte si ju. Keď dokážete jeden pred druhým, obidvaja spolu, predkladať radosti a starosti dňa Pánovi, pomôže vám to vyjasniť a uniesť všetky situácie. Božia láska bude vždy s vami a nebudete na nič sami (spomeňte si na Ježišove slová: „Bezo mňa nemôžete nič urobiť"). Pripomeňme si aj babičkine nástenné motivácie: „Bez Božieho požehnania márne naše namáhania."

2. Druhým pomocníkom vášho manželstva je spoločnosť - dobrá partia niekoľkých ďalších párov veriacich manželov, ktorí vykročili na rovnakú cestu. Schádzajte sa, aj spolu s deťmi, pomáhajte si skutkom, ale hlavne radou a humorom. So smiechom si overujte svoje omyly – nie pre výsmech, ale pre radosť a poučenie.

Ale je tu jedna dôležitá vec: ty, muž, svoju ženu nikdy v spoločnosti nezosmiešňuj, nehaň a neohováraj ju (že nevie uvariť knedľu). Ukáž, že ju máš rád takú, aká je (aj bez tej knedle). A v takejto chvíli ťa žena prijme za svoju hlavu a oporu a bude mať k tebe úctu a úprimnú lásku.

A keď budete každú nedeľu sedieť vedľa seba v kostole, spolu v pokore odprosovať za svoje chyby a nedostatky, spolu načúvať aj Božiemu slovu, spolu pozývať hosťa Ježiša, aby jeho Duch bol vo vás a s vami, potom vám tento Boží Duch pomôže prekonať situácie, pri ktorých sa domovy neveriacich otriasajú zlobou, nenávisťou a hriechom.

Pri pohľade na Jána Krstiteľa možno povedať, že dnešnému svetu by pomohli mužovia, ktorí by mali jeho vlastnosti. Je pravda, že dnešní mužovia nie sú v ľahkej situácii. Vyžaduje sa od nich enormné úsilie, aby zvládli svoje pracovné, spoločenské a rodinné postavenie. Mnohí muži pracujú veľa hodín a sú vystavení rozličným stresom.

Rodina od nich žiada, aby boli jej **ľudskou a materiálnou oporou.**

ilustračná snímka: M. Magda

Spoločnosť im ponúka mnoho projektov, v ktorých sa môžu vo voľnom čase realizovať. A napokon je tu aj Cirkev, ktorá očakáva od mužov, že si ako veriaci ľudia splnia svoje životné poslanie.

V čom môže byť pre dnešných mužov Ján Krstiteľ vzorom a povzbudením? Jána charakterizuje predovšetkým vernosť poslaniu, ktoré mu určil Boh. On sa pripravoval na toto poslanie na púšti. To je dôležité posolstvo aj pre dnešných mužov. Majú sa ľudsky, duchovne, intelektuálne a nábožensky pripraviť na svoje životné poslanie.

Ján hovorí jasnou a pravdivou rečou. Je mužom v službe pravdy, no nie svojej, ale Božej. Farizeji a Herodes sú nervózni, keď musia počúvať jasné Jánove slová. Preto aj dnešní mužovia by mali žiť pravdivo a hovoriť pravdu.

Ján pôsobí na ľudí ako pravý muž. Jeho reč a gestá nemajú v sebe nič sladké, zženštilé, nie sú pózou. Muž môže ostať v plnej miere len vtedy mužom, keď si zachová svoju prirodzenosť. Tak ako dnes vidíme ženy, ktoré napodobňujú mužov, ktorí pod náporom rozličných spoločenských vplyvov strácajú svoju prirodzenú mužskosť. Ján je ochotný za pravé ideály položiť život. Aj dnešní muži sa musia učiť, že za svoje svedectvo budú prinášať obete.

Ján napokon pripravoval cestu Pánovi. To patrí medzi výsostné poslanie kresťanského muža. Jeho žena a deti by ho mali vnímať ako „kňaza v rodine“. Pri všetkej úcte a vďake našim ženám a matkám, ktoré sa snažia vytvárať náboženskú klímu v rodinách, treba povedať, že bez pomoci mužov je ich úsilie zoslabené. Naše deti rady neskôr odchádzajú od veriacej matky k ľahostajnému otcovi.

Je tu preto priestor a čas, v ktorom si naši mužovia a otcovia majú klásť otázky, ako sa im darí plniť poslanie, ktoré dostali od Boha. Nikto iný na svete to za nich neurobí!

MUDr. Blažej Vaščák

Stalo sa:

- 9. 3. – Popolcová streda, začali sme 40-dňové putovanie k Veľkej noci

- 25. 3. – na sviatok Zvestovania Pána sme si uvedomili hodnotu každého nenarodeného života

- 26. 3. – v našom kostole sv. Ondreja slúžil sv. omšu náš arcibiskup Mons. Bernard Bober pri príležitosti Roka sv. Ondreja

Stane sa:

- 10. 4. – navštívi nás univerzitný kaplán v Košiciach a poinformuje nás o aktivitách medzi študentami

- 21. - 24. 4. – veľkonočné Trojdnie - slávenie sviatkov umučenia, smrti a zmŕtvychvstania nášho Pána Ježiša Krista

- 1. 5. – odpust k sv. Jozefovi, robotníkovi v našej farnosti; blahorečenie Božieho služobníka Jána Pavla II. a slávenie nedele Božieho milosrdenstva

- 8. 5. – Arcidiecézne stretnutie mladých

Prehľad bohoslužieb

		Víťaz		Ovčie	
4. 4.	Pondelok				
5. 4.	Utorok	17:00	† Štefan Zahurančik		
6. 4.	Streda			17:00	† Ján, Justína Pribulovci
7. 4.	Štvrtok	7:00	na vlastný úmysel		
8. 4.	Piatok	18:00	za požehnanie Vladimíra a Juraja, kňazov	17:00	† za členov ružencového bratstva
9. 4.	Sobota	7:00	za prístrešie k Doline		
10. 4.	**5. pôstna nedeľa**	7:30	80: Valentín Sabol	9:00	50: Jozef Bednárik
		10:30	na úmysel G.		
11. 4.	Pondelok				
12. 4.	Utorok	18:00	† Alžbeta, Ján Bednárovci		
13. 4.	Streda			18:00	† Ondrej Bednárik
14. 4.	Štvrtok	7:00	na vlastný úmysel		
15. 4.	Piatok	18:00	† František Baloga		
16. 4.	Sobota	7:00	za prístrešie Andrejkovičová		
17. 4.	**Kvetná nedeľa**	7:30	za farnosť	9:00	70: Helena Hudáková
		10:30	za požehnanie Gabriely, Heleny, Anny		
18. 4.	Pondelok				
19. 4.	Utorok	18:00	† Štefan, Mária Jenčovci		
20. 4.	Streda			18:00	† Valentín, Mária
21. 4.	Štvrtok	19:00	**Zelený štvrtok**	17:30	**Posledná večera**
22. 4.	Piatok	15:00	**Veľký piatok**	17:00	**Utrpenie a smrť Pána**
23. 4.	Sobota	20:00	**Biela sobota**	20:00	**Veľkonočná vigília**
24. 4.	**Veľkonočná nedeľa**	7:30	za požehnanie rod. Marcela Magdu	9:00	50: Jozef a Františka Humeňanskí
		10:30	60: Stanislav Novotný		
25. 4.	**Veľkonočný pondelok**	7:30	za požehnanie rodiny Jozefa Biroša	9:00	† Jozef Šimčík
		10:30	† Žofia G., Terézia M.		
26. 4.	Utorok	18:00	† Mária, Štefan, Ján Iskrovci		
27. 4.	Streda			18:00	70: Žofia Šimčíková
28. 4.	Štvrtok	7:00	na vlastný úmysel		
29. 4.	Piatok	18:00	za pož. rod. Ladislava Uličného	17:00	za chorých v dedine
30. 4.	Sobota	7:00	za prístrešie Za jarkom		
1. 5.	**2. veľkonočná nedeľa - odpust**	7:30	za požehnanie Petra Uličného, č. d. 503	9:00	za farnosť
		10:30	60: Ján Andrejkovič		
2. 5.	Pondelok				
3. 5.	Utorok	18:00	† Mária Pacovská		
4. 5.	Streda			18:00	† Mária, Imrich Uliční
5. 5.	Štvrtok	7:00	na vlastný úmysel		
6. 5.	Piatok	18:00	za chorých	17:00	† Štefan, Helena, Jozef
7. 5.	**Sobota**	7:00	za členov ružencového bratstva		
		15:00	sobáš: R. Jenča - Z. Jenčová		
8. 5.	**3. veľkonočná nedeľa**	7:30	za požehnanie Heleny Iskrovej	9:00	za farnosť
		10:30	za požehnanie rodiny Jána Baluchu		

13. 3. 2011 do nášho kostola sv. Ondreja, apoštola prišli prví pútnici

po duchovnej obnove sme pre pútnikov z farnosti Prešov-Solivar pripravili agapé

26. 3. 2011 pastoračná návšteva otca arcibiskupa Bernarda Bobera

pracovné stretnutie otca arcibiskupa s kurátormi našej farnosti